

Länsstyrelsen
Västra Götaland
Miljöprövningsdelegationen

Beslut

1 (21)

Datum

2022-06-28

Ärendebeteckning

551-53416-2021

Anläggningsnummer

1499-1193

Falköpings sportskytteklubb

daniel.b.tiverman@gmail.com

Slutliga villkor i tillstånd för skjutbana i Falköpings kommun

Miljöprövningsdelegationens beslut

Slutliga villkor

Miljöprövningsdelegationen avslutar prövotidsförfarandet enligt delegationens beslut den 5 februari 2020 (ärende 551-3675-2019) och beslutar att följande ytterligare slutliga villkor ska gälla för verksamheten.

2. Skjutning får från och med

- den 1 juni 2023 inte ske vid banor för pistol, viltmål 50 m, viltmål 80 m och inskjutning 80 m, som ger upphov till högre ljudnivåer vid bostäder är 65 dBAI.
- den 1 juni 2025 inte ske vid banor för trap och skeet-trap-sporting, som ger upphov till högre ljudnivåer vid bostäder än 70 dBAI.

3. Verksamhet får bedrivas under följande tider.

- a. Skjutning med **kaliber .22** (eller motsvarande bullerpåverkan), får bedrivas:

måndag-söndag kl. 9-20

- b. Skjutning med **andra kalibrar än kaliber .22** får bedrivas:

tisdag, onsdag och torsdag kl. 9-20

fredag kl. 9-17

lördag kl. 9-16

Skjutning vid banorna för trap och skeet-trap-sporting får dock endast bedrivas under följande tider innan åtgärder vidtagits så att 70 dBAI klaras vid bostad.

tisdag och onsdag kl. 9-20

torsdag, fredag och lördag kl. 9-15

- c. Därutöver får följande bedrivas:

Två lördagar per år får skjutning på jaktstigar (hagel) bedrivas mellan kl. 9-16.

Två söndagar per år får tävlingar (alla discipliner) bedrivas mellan kl. 9-16.

Tillsynsmyndigheten och boende inom 1 km ska informeras senast tre veckor innan jaktstig eller tävling enligt ovan genomförs.

- d. Under juli månad får ingen skjutverksamhet med andra kalibrar än kaliber .22 bedrivas med undantag för personer som behöver träna och skjuta in vapen inför exempelvis SM och landslagsuppdrag. Dessa personer får nyttja skjutbanan under följande tider i juli månad:

tisdagar	kl. 14-20
onsdagar	kl. 9-15
lördagar	kl. 9-15

- e. Under helgdagar samt påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton får dock **ingen** skjutverksamhet bedrivas, oavsett vad som anges i 3a-d.

Delgivning sker genom kungörelse

Miljöprövningsdelegationen beslutar, med stöd av 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen införs inom tio dagar i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningarna Falköpings tidning och Skaraborgsbygden.

Beslutet hålls tillgängligt hos Länsstyrelsen och hos kommunkansliet i Falköpings kommun. Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se.

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Falköpings sportskytteklubb (Klubben) har lämnat in en prövotidsredovisning med förslag till slutliga villkor för buller och tider när verksamhet får bedrivas.

Gällande tillstånd

Länsstyrelsen i Skaraborgs län gav den 10 mars 1988 (dnr. 2430-1025-88) tillstånd för anläggning av skjutbana på fastigheten

Falköpings-Gunnestorp 5:4 i Falköpings kommun. I tillståndet fanns fem slutliga villkor.

Miljöprövningsdelegationen omprövade den 5 februari 2020 (dnr. 551-3675-2019) villkor i tillståndet givet den 10 mars 1988 efter initiativ från Länsstyrelsen. Omprövningen avsåg frågan om buller samt vid vilka tider som verksamheten får bedrivas (villkor 2 och 3). Tillståndet ändrades så att nytt villkor 6 tillkom, villkor 2 och 3 upphävdes och ersattes med provisoriska föreskrifter under en provotid samt att utredningskrav tillkom. Beslutet överklagades till Mark- och miljödomstolen i Vänersborg (MMD).

MMD ändrade lydelsen på villkor 6 samt formuleringen på utredningsuppdrag U1 a. Därutöver ändrades den provisoriska föreskriften P2.

Sammantaget medför ovanstående att följande villkor gäller för verksamheten.

Slutliga villkor

1. Verksamheten vid skjutbaneanläggningen får bedrivas på skeetbana, trapbana, pistolbana, viltmålsbana 50 m och 80 m samt jaktstigar. (Från beslutet 1988)
4. Jakt- och sportskytteklubben ska genom tydligt uppsatta skyltar vid skjutbanorna ange tillåtna skjuttider. (Från beslutet 1988)
5. Klubben ska senast 15 mars varje år till länsstyrelsen lämna en redogörelse för föregående års skjutningar (vilka dagar som de olika banorna utnyttjats samt hur många skott som skjutits). (Från beslutet 1988)
6. Högst 64 000 skott får skjutas per kalenderår. Av dessa får högst
 - a. 32 000 skott vara hagel och
 - b. 7 000 skott vara älgskytte klass 1 eller motsvarande(Från MMD dom 2020)

Avgörandet av vilka slutliga villkor som ska gälla för buller samt vid vilka tider som verksamheten får bedrivas sköts upp under en provotid. Under provotiden skulle verksamhetsutövaren genomföra följande utredningar.

Utredningsuppdrag

- U1. Utreda vilka bullerdämpande åtgärder och andra åtaganden som kan göras för att minska påverkan av buller vid närbelägna bostäder. Utgångspunkten bör vara att innehålla de

lägre värden för buller som anges i Naturvårdsverket allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15). Utredningen ska innehålla följande.

- a. En uppdaterad eller kompletterande bullerutredning som redovisar bullerspridning från de vapenslag och kalibrar som är aktuella vid respektive banor, inklusive bullerspridning från kaliber .357 på pistolbanan. Bullerutredningen ska även visa på vilka resultat bullerdämpande åtgärder kan resultera i.
- b. En redogörelse för vilka bullerdämpande åtgärder som kan vidtas vid respektive bana avseende val av kaliber, ljuddämpande vapen, utformning av skjuthus, skärmar och vallar samt övriga bullerdämpande åtgärder.
- c. En redogörelse för vilken bullerdämpande effekt (i dBAI) respektive åtgärd skulle innebära.
- d. Uppgifter om kostnad för att vidta respektive åtgärd.
- e. En bedömning av vilka åtgärder Klubben anser är skäligen att vidta samt en tidplan för när åtgärderna kan vara vidtagna. Bedömningen ska innehålla en utförlig motivering till angivna åtgärder och tidsplan. Även om vissa åtgärder inte bedöms som skäligen ska det utförligt motiveras.

U2. Utreda vilka tider för olika typer av skjutverksamhet Klubben anser ska fastställas. Utgångspunkten bör vara två skjutfria dagar i veckan, en vardag samt söndag, skjutfria större helger och en skjutfri period under sommaren. Klubben ska föreslå villkor för när i veckan och på året olika verksamheter (bana/aktivitet/vapenslag/ammunition) får bedrivas och ange tidsbegränsningar.

Provisoriska föreskrifter

Under provotiden och till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar om något annat gäller följande provisoriska föreskrifter.

- P1. Skjutning får inte ske med vapen och ammunition som ger upphov till högre ljudnivåer än vad som framgår av bullerutredningen från den 19 maj 2011¹.
- P2. Verksamheten får endast bedrivas under perioder, dagar och tider som anges i tabellen nedan. Skjutverksamhet får dock inte förekomma

¹ Genomförd av WSP Akustik på uppdrag av Falköpings Jakt- och sportskytteklubb

- under perioden 15 juni t.o.m. den 15 augusti samt
- på helgdagar samt på
- påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsaftnar.

Med sommarhalvår avses perioden fr.o.m. 1 april - t.o.m. 14 juni samt fr.o.m. 16 augusti - t.o.m. 30 september och med vinterhalvår avses perioden fr.o.m. 1 oktober - t.o.m. 31 mars.

1, pistolbana	pistol kal .22 ¹	sommarhalvår	tisdag, torsdag	9-18
			måndag, onsdag	9-20
			Lördag	9-15
		vinterhalvår	Onsdag	9-20
Lördag	9-15			
2, skeet-trap-sporting och 3, trap	Hagel	Sommarhalvår	Måndag	16-20
			tisdag, torsdag	16-18
			Onsdag	9-20
		Vinterhalvår	Lördag	9-15
			Onsdag	9-20
			Lördag	9-15
4, viltmål 50 m, 5.viltmål 80 m 6.inskjutning 80 m	kula	fr.o.m. 1 april t.o.m.14 juni, fr.o.m. 1 augusti t.o.m. 30 september	tisdag, torsdag	16-18
			måndag, onsdag	9-20
			Lördag	9-15
		fr.o.m. 1 oktober 31 mars	Onsdag	9-20
			Lördag	9-15
			Måndag	16-20
jaktstig	hagel	hela året	Torsdag	9-20
alla	tävling ²	hela året	två lördagar per år	9-15

1). Annan kaliber med motsvarande eller lägre ljudnivå kan godtas.

2). Tillsynsmyndigheten ska informeras om att tävling planeras på en söndag senast tre veckor innan.

Hur ärendet har handlagts hos Miljöprövningsdelegationen

Prövotidsutredningen kom in till Miljöprövningsdelegationen den 3 december 2021. Efter kompletteringar har utredningen kungjorts på Länsstyrelsens webbplats och i ortstidningarna Falköpings tidning och Skaraborgsbygden samt remitterats till Miljösamverkan östra Skaraborg, Länsstyrelsen och till ägare av två närbelägna bostäder.

Yttranden har kommit in från Miljönämnden i östra Skaraborg, ägarna till de två närbelägna bostäderna samt ytterligare en privatperson. Länsstyrelsen och Naturvårdsverket har meddelat att de avstår från att yttra sig. Klubben har fått tillfälle att bemöta yttrandena.

Falköpings sportskytteklubbs förslag till slutliga villkor

Falköpings sportskytteklubb (Klubben) har uttryckt följande.

Eftersom Klubben inser att de inte kan få de villkor Klubben egentligen vill ha, då den bullerdämpande vallen inte finns på plats, har de kompromissat och försökt hitta en nivå som kan fungera utan att de verksamhetsmässiga och ekonomiska påfrestningarna blir allt för stora.

Under det närmast kommande året, innan bullervall kunnat byggas:

1. Det bör vara samma tider som gäller för sommar och vinter.

Klubbens motivering: Ljuset (skyttet kräver dagsljus) och kylan (inte tillåtet att skjuta på frusna kulfångstvallar enligt SäkB) begränsar skjuttiderna naturligt så någon ytterligare begränsning behövs ej. Att inte ha "krångliga tider" som blir svåra att komma ihåg över tid, minskar dessutom risken för att skytte råkar ske utanför tillåten tid. Det är ju allmänt känt att skyltar som suttit uppe ett tag inte "syns" då man blivit så van att se dem. Att då växla mellan olika skjuttider för olika månader innebär därför att tidsskiften lätt missas.

2. All skjutning med kaliber .22 bör kunna skjutas fritt.

Klubbens motivering: Detta eftersom bullernivåerna vid närmaste bostadshus finns långt under NFS 2005:15 rekommenderade värden (även utan bullerdämpande åtgärder). Många andra skjutbanor har det så (även banor i Stockholm).

3. För övriga kalibrar ska följande tidsbegränsningar gälla:

Söndagar och måndagar skjutfria

Tisdag, onsdag, torsdag kl. 9-20

Fredag kl. 9-18

Lördag kl. 9-16

Två stycken jaktstigar (hagel) per år på lördagar kl. 9-16

Två stycken tävlingar (alla discipliner) per år söndagar kl. 9-16
(Tillsynsmyndighet informeras senast tre veckor innan aktuell tävling)

Skjutfritt på helgdagar samt midsommar-, jul- och nyårsafton.

Ingen organiserad träning under juli månad vilket innebär drastisk minskad aktivitet på skjutbanorna. Endast personer med egen licens och egen nyckel (begränsad krets) har möjlighet till egen träning och inskjutning av vapen inför exempelvis SM och landslagsuppdrag. Eftersom det är fråga om en begränsad mängd av skyttar (de som har egen licens och egen nyckel) så blir det en starkt reducerad mängd avlossade skott och det borde vara tillräckligt begränsande. Klubben hade därför tänkt sig samma tider som vanligt och att skyttarna skulle kunna välja de tider som passar dem.

Klubben skulle kunna begränsa skyttet till tre dagar i veckan, förslagsvis tisdagar kl. 14-20, onsdagar kl. 9-15 och lördagar kl. 9-15 under juli månad, vilket ger max 13 skyttedagar. Klubben tror att dessa tider skulle kunna fungera men ser helst att de vanliga tiderna tillåts då behoven och möjligheterna till träning kan se väldigt olika ut för olika skyttar.

Därutöver har Klubben angett att de inte anser att antalet skott bör begränsas enligt nuvarande villkor 6.

Klubbens prövotidsutredning

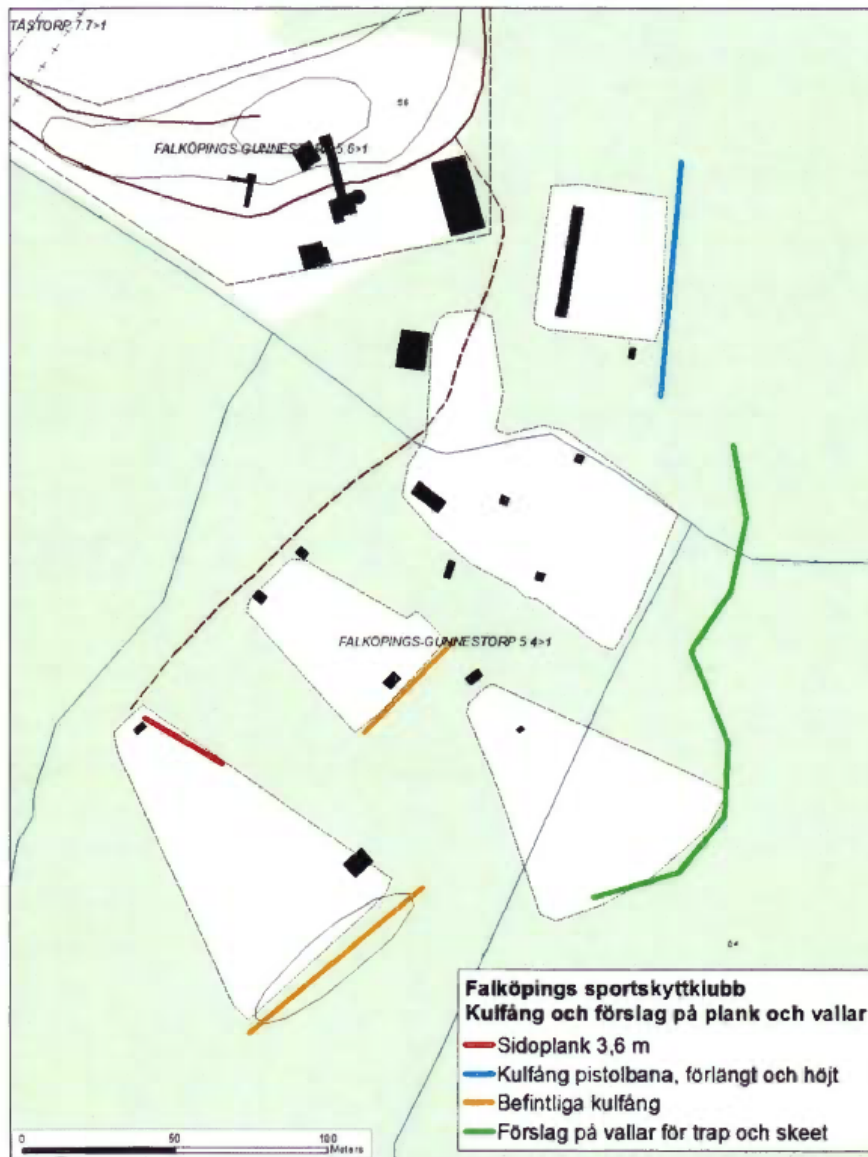
Redovisning av bulleråtgärder

Kompletterande bullerutredning har gjorts av WSP. Där framgår bullerspridning vid de olika skjutbanorna. I utredningen redovisas även vilka effekter som förslag på bullerdämpande åtgärder skulle kunna ge.

Klubben har för avsikt:

1. Att vid inskjutningsbanan (80 m) förlänga den bullerdämpande delen av skjutbåset till 5 meter för att klara riktvärdet på 65 dBAI (med tidsvägning Impuls) vid närmaste fastighet.
2. Att vid viltmål (80 m) förlänga den bullerdämpande förlängningen av skjutbåset till 3,5 meter för att klara riktvärdet på 65 dBAI vid närmaste fastighet.
3. Vid viltmål (50 m) behövs inga ytterligare åtgärder då kulfångsvallen har tillräcklig höjd (minimum 5 meter).
4. Vid trap- och skeetbanorna planeras en bullerdämpande vall. Förhandlingar pågår med kommunen (som Klubben arrenderar marken av) om när den kan komma till stånd och vad det kan komma att kosta. I dagsläget kan Klubben inte sätta ett pris på denna åtgärd då det bland annat är avhängigt från var Klubben kan få fram massor, transportsträckan för dessa samt maskinkostnader för konstruktion av vallen. Kostnaden för detta beräknas bli mycket hög.
5. Vid pistolbanan har Klubben för avsikt att bygga ut skjutkurerna med en bullerdämpande skärmar vid 15 av de 30 skjutplatserna som avser skjutplatser för grovkalibriga vapen samt höja kulfångstvallen till 8,5 meter och förlänga de yttersta delarna på båda sidorna. Även här pågår förhandlingar med kommunen angående vallen.

Av nedanstående karta (bilaga 8 i bullerutredningen) framgår befintliga kulfång samt förslag på vallar och plank.

Andra alternativ

Bulleråtgärder i direkt anslutning till bostäder

När det gäller bullerdämpande åtgärder borta vid fastigheterna Snösbäck 1:6 och 1:10 har Klubben bedömt att det inte skulle ge tillräcklig effekt. Det är allmänt känt att effektiv bullerbekämpning sker allra bäst vid källan eller så nära den som möjligt. När Klubben beställde bullermätningen av WSP fick de även i uppdrag att ta fram förslag till bullerdämpande åtgärder. WSP, vilka måste betraktas som experter på området, gav inga förslag på bullerdämpande åtgärder borta vid fastigheterna då det inte skulle ge tillräcklig effekt. Dessutom har Klubben svårt att tro att fastighetsägarna till Snösbäck

1:6 och 1:10 skulle vilja ha till exempel ett högt plank eller en granhäck på tomten eller strax intill tomtgränsen då det starkt skulle begränsa utsikten från densamma. Att till exempel byta till mer bullerdämpande fönster är inte heller någon lösning då de i tidigare skrivningar mest klagat på utemiljön och att de inte kunnat ha fönstren öppna.

Krav på ljuddämpare

Ett krav på att alla ska ha ljuddämpare på sina vapen skulle vara svårt att ställa. Detta då en ljuddämpare är en licenspliktig vapendel och en relativt kostsam investering för den enskilde skytten. Det är dessutom inte möjligt att anbringa en ljuddämpare på alla vapen. Ett annat problem med ljuddämpare är att de snabbt kan bli väldigt heta och inte kan användas vid t.ex. tävlingar då många skott behöver skjutas i följd. Detta är en problematik som tillverkarna arbetat med och en del av de nyare ljuddämparna klarar värmeproblemet relativt bra idag. Klubben kan se att det blir vanligare och vanligare med ljuddämpare vilket är en trend de uppmuntrar, inte minst till Jägarexamenselever, då det är positivt för skyttens skjutmiljö med lägre bullernivåer, både när man själv skjuter och när man står och väntar på sin tur samt för skjutledarna.

Tidplaner och kostnader

Skjutbås

Ovanstående åtgärder som avser skjutbåsen beräknas påbörjas under hösten/vintern 2021/2022. Klubben räknar med en byggstart efter vecka 25 i år (2022). Materialkostnaden har bedömts till cirka 120 000 kr. Därtill kommer arbetskostnaden som i dagsläget är oklar.

Bullervallar

Klubben arrenderar marken för anläggningen av Falköpings kommun. Att anlägga en bullervall är således inget klubben kan besluta om själva. Det Klubben vet är att kommunen har några stora byggprojekt som inom kort kommer att generera stora mängder av massor som skulle kunna användas till anläggandet av en bullervall, bl.a. från flygplatsområdet som ligger alldeles intill skjutbanan.

Under den gångna vintern har kontakten med kommunen i frågan varit tät och klubben har fått positiva signaler men inga beslut i frågan. Detta trots att Klubben vet att kommunen i år har haft tre - fyra olika möten under februari - mars i frågan. Klubben har ingen möjlighet att påverka den kommunala budgetprocessen eller beslutsgången. Det tar med andra ord den tid det tar och Klubben har inte fått något besked ännu om när de kan få något beslut. Klubbens förhoppning är dock att det kommer innan semestrarna i år (2022).

Klubbens förhoppning, utifrån de kontakter klubben haft med kommunen hitintills, är att kommunen kommer att ta huvuddelen och förhoppningsvis hela kostnaden för själva vallen då den anläggs på kommunal mark och att arbetet kan startas relativt omgående när beslut fattats.

Redovisning av effekter av ålagda begränsningar i tider, antal skott och kalibrar

Konstaterat är att detta "prövoår" med begränsningar i tider, antal skott och kalibrar har haft stora konsekvenser för klubbens verksamhet och inneburit en stor minskning av antalet medlemmar.

Begränsningarna har inneburit:

- Uppehållet på två hela månader har inneburit att Klubben inte har kunnat delta i de allsvenska serierna för lerduva, pistol och viltmål på grund av att Klubben inte kunnat skjuta flera av de i tävlingen ingående omgångarna (man skjuter på hemmabanan och rapporterar in resultaten). Klubben har även missat SM och regionala tävlingar då Klubben ej kunnat träna inför dem.
- Tiderna har varit mycket problematiska framför allt för hagel och kulskyttet då det där alltid är endast en skytt i taget som kan skjuta. Skyttarna får där stå i kö i långa tider för att få möjlighet att skjuta sina serier. Tidsbegränsningen gör att varje skytt endast hinner skjuta en eller kanske två serier per kväll och det har för många skyttar känts meningslöst. Så få skott på en hel träningskväll bidrar minimalt till ökad skjutskicklighet och känns ofta som bortkastad tid.
- Klubben har tre olika hagelskyttediscipliner som ska samsas på hagelbanorna (trap, skeet och sporting) men bara två kvällar i veckan med skytte tillåtet fram till kl. 20.00. Detta har fått till följd att sportingskyttet i princip legat nere under detta år på grund av bristande tider. Trap och skeet har under många år haft sina träningskvällar på de kvällar Klubben har haft tid fram till kl. 20.00. Sportingens träningsdag begränsades sålunda till kl. 16-18. Detta har medfört att endast ett fåtal skyttar överhuvudtaget har haft möjlighet, på grund av sina arbetstider, att komma ut till skjutbanan under kvällar med skjuttidens början kl. 16.00 och längd (två timmar). Denna förutsättning gör det svårt och meningslöst att ordna för, och genomföra sportskytte, detta gäller även för trap- och skeetbanan.
- Genomförandet av Jägarexamen har varit mycket problematiskt då medlemmarna har ansett att jägarexamenseleverna har lagt beslag på deras träningstider

och även förbrukat en stor del av den begränsade tilldelade skottmängden. Detta är fullt förståeligt då nybörjare kräver både tid och mängdträning för att nå den erforderliga skicklighet som krävs för att klara en jägarexamen.

Många av jägarexamenseleverna söker, efter genomgången utbildning, medlemskap i föreningen. Detta innebär att jägarexamensutbildningarna är en betydande aktivitet för Klubbens medlemsrekrytering. Många av dem som går utbildningen är ungdomar och yngre vuxna.

Jägarexamen fyller en stor funktion för att utveckla och bibehålla en aktiv jägarkår. Detta behövs för en kontinuerlig och relevant viltvård med stor samhällsnytta.

- Under året har Klubben fått säga nej till de jaktlag (ca 25 stycken) som normalt, varje år, hyr in sig på Klubbens bana för att träna inför höstens jakt. Klubben har varit tvungna att prioritera Klubbens medlemmar. Det finns få jaktskyttebanor i regionen och Klubben kan bara hoppas att jaktlagen hittat någon annanstans att träna. I värsta fall kan träningen ha uteblivit för dem. Ur miljö- och säkerhetssynpunkt är det också att beklaga då viss risk finns att de jägare som har egen mark kan lockas till att träna eller skjuta in sina vapen på sin egen mark istället för på en skjutbana under kontrollerade former. Viktigt att komma ihåg i detta sammanhang, är att på skjutbanan gör det inget om man missar målet och gör ett "dåligt skott". Ett dåligt skott i skogen, beroende på oträning eller bristfälligt inskjutet vapen, orsakar lätt en skadskjutning med onödigt lidande till följd. Detta gäller lika för såväl jaktlagen, jägarexamenseleverna samt Klubbens egna medlemmar.

Att situationen för regionens jägare allvarligt försämrats avseende deras möjligheter till träning inför och under jaktsäsong är något som Svenska jägareförbundet ser allvarligt på. I denna skrivelse redogör de kort för situationen i regionen, konsekvenserna av en bristande skytteträning samt lite om den samhällsnytta jägarkåren bidrar med.

- För pistolskyttarna har begränsningen inneburit att endast vapen i kaliber .22 (vapenklass C) får användas på pistolbanan. Detta har fått mycket stora konsekvenser. Vapenklass A, vapenklass B, Revolver och Svartkrut, som alla avser grövre kalibrar, har under detta år inte fått skjutas på Klubbens bana. Nästan alla skyttar, utom nybörjarna, skjuter grövre kalibrar än .22 och när man åker på en tävling skjuter de allra flesta i flera (ofta tre) vapenklasser. Bullerpåverkan från flera av dessa pistoler är lägre än för till exempel ett hagelgevär, endast de

grövsta kalibrarna på vapnen har en bullernivå som liknar ett hagelskott.

Pistolerna har femårslicenser, till skillnad från gevären som har livstidslicenser. Detta innebär att licenserna måste förnyas hos polisen vart femte år. För att kunna förnya sina licenser kräver polisen ett föreningsintyg (polisens blankett 551.24) där det intygas att skytten varit aktiv med sitt vapen minst fyra gånger per år de senaste två åren och även klarar en skjutskicklighet motsvarande Svenska pistolförbundets krav för guldmärket. Polisen beviljar inga undantag för restriktioner på en pistolbana. Detta medför att det idag är omöjligt för Klubben att utfärda ett föreningsintyg för andra pistoler än kaliber .22, vilket innebär att skytten kommer att tvingas till att avyttra sitt vapen.

- Klubbens landslagsskyttar har inte under rådande omständigheter möjlighet till tillräcklig träning. Idag har Klubben tre skyttar som ingår i landslagen för trap, sporting och svartkrut. Samma problematik finns för de cirka 21 skyttar som är kvalificerade för att få delta i SM-tävlingar.
- En viktig del i Klubbens verksamhet är att anordna regionala tävlingar. De behövs för att motivera till träning och ökad skjutskicklighet, för att träffa skyttar från andra klubbar och utbyta erfarenheter samt inte minst för att det förväntas att Klubben "drar vårt strå till stacken" för att det ska finnas tillräckligt många tävlingar i regionen. Dessa tävlingar är dessutom en viktig inkomstkälla för Klubben då det ofta kommer ett ganska stort antal skyttar till dem. Ett stort deltagarantal innebär även att en tävling tar längre tid att genomföra och Klubben har konstaterat att den tidsram Klubben fått tilldelad för att genomföra dessa tävlingar är i snälaste laget.
- Under detta år har Klubbens medlemsantal sjunkit drastiskt efter att i flera år ha ökat varje år. Under år 2020 hade Klubben 392 medlemmar. Nu i oktober 2021 (då alla medlemsavgifter med god marginal bör vara betalda) har Klubben endast 267 betalande medlemmar. Detta innebär att Klubben bara har 68 % kvar av Klubbens tidigare medlemmar.

Medlemmarna har tröttnat då det inte går att skjuta i tillräcklig omfattning (både avseende tidsaspekten och antalet skott) Många medlemmar har försökt bereda sig plats i närliggande skytteklubbar men de är inte alltid välkomna då de också har problem av olika slag vid sina banor. En del har tagit sabbatsår, en del bedriver inget träningskytte eller har lagt av helt med skyttet. Det är mycket osäkert hur många medlemmar

Klubben kan få tillbaka inom överskådlig tid om inte situationen radikalt förbättras inom närtid. De vill ha besked om vad som händer och vilka förutsättningar Klubben kommer att råda under.

Ekonomiska konsekvenser

Eftersom medlemsavgiften utgör en stor del av Klubbens intäkter innebär medlemstappet ett stort ekonomiskt avbräck. Att de dessutom fått säga nej till jaktlagen har inneburit ytterligare ett stort ekonomiskt avbräck. Detta är ett stort problem för Klubben i detta läge då de står inför kostsamma investeringar i bullerdämpande åtgärder på olika byggnader samtidigt som de måste klara drift och erforderligt underhåll och reinvesteringar av Klubbens anläggningar (byggnader, kastare, älgbanan, målställningar etc.).

Klubben behöver även ha en ganska stor likviditet för att under våren kunna köpa in ammunition och lerduvor som sedan säljs till medlemmar vid träningar och tävlingar under sommarhalvåret. Inköp av ammunition är ett måste, dels för att nybörjare inte kan köpa ammunition i butik på egen hand då det krävs vapenlicens för detta, dels för att av miljö- och säkerhetsskäl ha koll på vilken ammunition som används och även säkerställa att rätt sorts duvor används i Klubbens kastare för att de inte ska förstöras.

Vilken den ekonomiska belastning som anläggandet av bullervallar kommer att medföra för Klubben kan de idag inte överblicka. Förhoppningsvis kommer kostnaden att kunna fördelas mellan kommunen, föreningen och eventuellt andra parter på ett sätt som gör att Klubben har möjlighet att leva vidare.

Slutord

Som Klubben redogjort för ovan har detta prövoår haft stora konsekvenser på många sätt, för verksamheten som sådan, för enskilda medlemmar, för regionens jaktlag och inte minst ekonomiskt. Klubben vill därför hänvisa till Miljöbalken 24 kap 9 § där det står *"Tillståndsmyndigheten får inte med stöd av 5 eller 8 § meddela så ingripande villkor eller andra bestämmelser att verksamheten inte längre kan bedrivas eller att den avsevärt försvåras."*

De tider Klubben föreslagit ger förhoppningsvis en möjlighet att bedriva en verksamhet på en nivå som innebär att deras medlemmar, jägarexamenseleverna och regionens jaktlag får utrymme till en godtagbar träningsnivå som inte känns meningslös och som i bästa fall kan ge goda resultat på tävlingar och en skjutskicklighet som inte innebär onödiga skadeskjutningar i skogen.

Klubbens förslag rörande antalet skott anser Klubben vara mycket rimligt. Klubben har pratat med ett antal skjutbanor både i närområdet samt i Stockholm och kan konstatera att Klubbens förslag är paritet med deras banors tillstånd.

Yttranden från myndigheter och enskilda i sammanfattning

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket

Länsstyrelsen och Naturvårdsverket har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Miljönämnden östra Skaraborg

Miljönämnden östra Skaraborg har framfört att bullerriktvärden mellan 65 och 70 dBAI är rimliga. Marken arrenderas av kommunen varför uppförande bullervallar kan bli problematiskt att genomföra i tid. Anpassning av skjuttider är positivt. Möjligen kan man utgå från klubbens förslag men minska skjuttiden fredag eftermiddag med en timme till kl. 17.00, och senarelägga skjuttiden på lördag förmiddag till kl. 10.00, för att undvika fredag kväll och lördag morgon.

Ingrid och Eugen Lund-Petersen,

Ingrid och Eugen Lund-Petersen har en bostad på fastigheten Snösbäck 1:6. De framför bl.a. följande.

Efter det gångna årets skjutsäsong 2021, med de skjutfria dagarna och begränsningarna på skjuttiderna, har det blivit en stor förbättring för dem. Men varje skott genererar lika många decibel som tidigare.

Alla träd mellan dem och skjutbanan är nu borta och de ser skjutbanan och betongstationen i bakgrunden. Angående WSP:s nya ljudmätningar är de helt katastrofala. Ska skjutriktningarna ändras? Vindförhållande är ju fortfarande desamma. Hur kan WSP:s mätningar från 2011 förändras så radikalt när förhållandena är sämre ljudmässigt för deras fastighet? Mätningarna är ju simulerade i en dator. Varför gäller inte verkligheten? Nu stiger ju ljudnivån åter när alla träd är borta. Bullervallar fungerar inte då det gäller sporting och lerduveskytte.

Klubben vill göra undantag i juli för personer i egen träning. Har man gett någon ett lillfinger, tar de hela handen. De framhåller att de vill behålla de skjuttider som har varit för 2021, för att det gör livet lite behagligare.

Daniel och Linda Faxe

Daniel och Linda Faxe har en bostad på fastigheten Snösbäck 1:10. De framför bl.a. följande.

Den provoperiod som ägt rum under 2021–2022 med begränsad skjutning har fungerat för dem. De anser att om de föreslagna åtgärderna för bullerdämpning uteblir eller tills att de är åtgärdade så bör samma tider råda. Att utöka antalet skott och öka på tiden för skjutning innan någon form av fungerande bullerdämpande åtgärd tillämpas och vidtagits är ej något de anser vara lämpligt.

Att den skog som dämpat ljud från skjutbanan fortfarande avverkas (senaste 2022-04-14) har haft en kraftig påverkan av terrängen vilket de anser har ökat bullret. Ljudnivåerna har alltså med stor sannolikhet ökat och det bör därför tas i beaktning vid beslut.

Vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana så bör också det lägre värdet i tabellen eftersträvas enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor, NFS 2005:15.

Bengt Larsson

Bengt Larsson har bl.a. framfört vikten av att det finns möjlighet för jägare att träna för att vara säkra skyttar.

Falköpings sportskytteklubbs bemötande av yttrandena

Klubben beklagar verkligen att träd försvunnit, kvar finns dock ca tre meter högt sly. Marken tillhör kommunen så det är inte Klubben som avverkat, utan det är kommunen som avverkat för gallring och nu sist för barkborre. Klubben har haft kontakt med kommunen om att de ska lämna så många träd som möjligt men Klubben styr inte över kommunens agerande. Klubben inser att träden har en stor psykologisk inverkan men vill påminna om att WSP:s bullermätning är gjord utifrån de befintliga markkurvorna utan vegetation, dvs. ett "worst case senario".

Det sägs att Klubben inte försökt att ha en dialog men det stämmer inte. Flera personer från Klubben har vid upprepade tillfällen genom åren försökt skapa dialog. Tyvärr har Klubben upplevt att det varit svårt att få till ett bra samtalsklimat.

Under åren som gått sedan 2008 har Klubben byggt vallar mellan älgbanan och inskjutningsbanan samt skeetbanan och pistolbanan. Det har byggts en skjuttunnel vid inskjutningsbanan, vid älgbanan har bullerplank med gälar satts upp vid båda skjutkurerna samt att kulfånget vid pistolbanan har höjts.

Klubben håller med om att vid nyanläggning eller väsentlig ombyggnad av bana så bör också det lägre värdet i tabellen eftersträvas som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15). I detta fall handlar det inte om vare sig nyanläggning eller väsentlig ombyggnad utan en anpassning av en befintlig bana som har funnits på platsen sedan 1970-talet.

Klubben vill hävda att enkla regler är lättare att komma ihåg, minskar risken för feltolkning och därmed minskar risken för misstag och ökad efterlevnad säkras.

När det gäller byggnationen av de bullerdämpande åtgärderna vid skjutplatserna har tyvärr inte Klubbens tidigare planering hållit då de drabbats av en del bakslag. Nu ser det dock ut som om Klubben äntligen hittat någon som kan hålla i byggnationerna och som kommer och sätter sig in i vad och hur det ska byggas under vecka 25 i år (2022). Själva byggnationen bör inte ta lång tid då många finns som kan hjälpa till bara någon kan handleda. Klubben har även fått ett löfte om bidrag på 20 000 kronor till detta arbete.

Till den bullerdämpande vall som Klubben vill anlägga vid hagelbanorna behöver de kommunens tillstånd (och hjälp) för att kunna genomföra. Kommunen ska ha ett möte i någon form av beredning sommaren 2022 där detta ärende ska behandlas. Enligt alla de kontakter Klubben haft med kommunen i detta ärende har signalerna varit mer och mer positiva den senaste tiden, så nu hoppas Klubben på att kunna få ett "startbesked" om att få börja anlägga vällen. Massor finns bl.a. att tillgå vid det närliggande Fåraberget där kommunen arbetar med att anlägga infrastrukturen till ett nytt bostadsområde.

Motiveringen till Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationen anser att provotidsutredningen utgör ett tillräckligt underlag för att slutliga villkor ska kunna fastställas och avslutar därmed provotidsförfarandet.

Med anledning av Klubbens villkorsförslag, remissinstansernas synpunkter och Klubbens bemötande gör Miljöprövningsdelegationen följande överväganden när det gäller vilka slutliga villkor för buller och tider som verksamhet får bedrivas som behövs.

Villkor 2

Det är odiskutabelt att verksamheten vid vissa typer av skytte ger upphov till bullernivåer långt över de av riktvärden som anges i Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor (NFS 2005:15). Personer boende i närområdet upplever sig störda av både ljudnivån från skjutbanan och de tider skjutning får bedrivas.

Klubben har visat, att de med hjälp av olika åtgärder, kan klara 65 dBAI (I, med tidsvägning Impuls) vid närmsta bostäder då banorna för pistol, viltmål och inskjutning används. För att klara 65 dBAI vid banorna för trap och skeet-trap-sporting krävs en omfattande mängd massor för att bygga vallar. Det är svårt att vidta bullerdämpande åtgärder när man skjuter med hagel, vilket man gör vid banor för trap och skeet-trap-sporting. Vid dessa banor bedömer Miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att fastställa begränsningsvärdet till 70 dBAI vid bostad. Det framgår även, av ovan nämnda allmänna råd om buller från skjutbanor, att buller från just hagelskytte kan ökas med 5 dBAI.

Klubben har uppgett att byggnationen av bullerdämpande åtgärder vid skjutplatserna kan komma i gång inom kort. De uppger även i att de fått löfte om 20 000 kronor i bidrag för dessa åtgärder. Klubben har dock inte kunnat precisera när bullervall kan stå klar eftersom man anser sig beroende av kommunen, såväl vad gäller tillgång till massor att bygga vällen av, som att få ekonomiskt stöd att genomföra åtgärderna. Klubben har under våren haft kontakt med kommunen och de hoppas på ett startbesked för bullervallen i sommar (år 2022).

Mot bakgrund av vad Klubben framfört så bedöms erforderliga bullerdämpande åtgärder ha genomförts vid banor för inskjutning, viltmål och pistol senast den 1 juni 2023. Därefter får inte skott avlossas vid dessa banor som genererar högre bullernivå än 65 dBAI vid bostad.

Att anlägga den större vällen i anslutning till banorna för trap och skeet-trap-sporting kan ta betydligt längre tid. Klubben har inte tydligt framfört när en sådan vall kan komma att vara färdigställd. Miljöprövningsdelegationen förstår att det kan ta längre tid för Klubben att anordna denna bullervall och sätter tiden då den ska vara anlagd till den 1 juni 2025. Från och med den 1 juni 2025 får bullernivåerna från trap och skeet-trap-sporting inte överstiga 70 dBAI vid bostad.

När åtgärder vidtagits kan en uppdaterad bullerberäkning behöva göras för att säkerställa att åtgärderna haft önskad effekt och att bullervärdena i villkoret innehålls.

Villkor 3a

Skytte med kaliber .22 (kuldiameter 5,6 mm) har en helt annan ljudutbredning än andra, grövre kalibrar och Miljöprövningsdelegationen anser att skytte med den kalibern kommer att kunna bedrivas under de angivna tiderna utan några påtalande störningar för närboende.

Villkor 3b

Skytte med grövre kalibrar behöver regleras till vissa tider. Eftersom erforderliga bullerskyddsåtgärder vid platserna där man skjuter med kula uppges vara genomförda inom ett år så bedöms de flesta skjuttider som Klubben föreslagit kunna godtas. I likhet med vad som Miljönämnden i Östra Skaraborg framfört bör dock skjuttiden på fredag kortas med en timme till kl. 17.00. Detta för att skapa en tystare miljö för närboende på fredag eftermiddag och kväll. Klubben har inte uttryckt att en sådan skärpning skulle påverka deras verksamhet påtagligt. Det har även framförts att skjutningarna bör börja en timme senare på lördag morgon. Det finns dock en fördel med att skjuttiderna är enhetliga och vanligtvis börjar vid samma tidpunkt, dvs. kl. 9.00 på morgonen. Någon senareläggning av skjuttiden på lördag morgon anses inte befogad i detta fall. Villkoret innebär att söndagar och måndagar är skjutfria dagar.

Fram till dess att bullervall eller motsvarande är anlagd vid banorna för trap och skeet-trap-sporting, och bullervärdet 70 dBAI klaras vid bostad, begränsas skjuttiden för trap och skeet-trap-sporting på torsdagar, fredagar och lördagar till kl. 15.00. Denna begränsning av tider motsvarar den begränsning som Klubben hade under prövotiden, men tiderna som nu fastställs är mer enhetliga. Störningarna för de närboende bedöms alltså vara på samma nivå som de var under prövotiden, vilket de närboende tyckt vara godtagbart. När bullervall eller motsvarande åtgärd genomförts får hagelskytte vid banorna för trap och skeet-trap-sporting ske till kl. 20.00 på torsdagar, till kl. 17.00 på fredagar och till kl. 16.00 på lördagar.

Tävlingar och träning inför SM får ske under perioden då bullerdämpande åtgärder vidtas, trots att bullernivåerna 65 dBAI respektive 70 dBAI inte klaras. De begränsas inte av tiderna som anges i villkor 3b utan har att följa de tider som anges i villkor 3c och 3d.

Villkor 3c

Undantag får göras under totalt två söndagar per år i syfte att kunna hålla tävlingar i alla discipliner. Tävlingsdagarna ska planeras i god tid och information om när de ska äga rum ska ges till såväl tillsynsmyndighet som till närboende inom 1 km som då får en rimlig förvarning.

Villkoren medger även två lördagar per år med jaktstigar som innebär att man skjuter med hagel. Vid dessa tillfällen kan 70 dBAI komma att överskridas vid bostad. Även i dessa fall ska närboende och tillsynsmyndighet informeras i god tid.

Villkor 3d

För att möjliggöra deltagande i SM och landslagstävlingar anser Miljöprövningsdelegationen att det är rimligt att tillåta viss övning även under juli månad. Övningstillfällena är begränsade till ett fåtal personer som har egen nyckel och licenser och till vissa dagar och tider.

Villkor 3e

Med helgdagar i detta fall avses långfredagen, påskdagen, annandag påsk, första maj, Kristi himmelfärdsdag, pingstdagen, nationaldagen, midsommardagen, alla helgons dag, juldagen, annandag jul nyårsdagen och trettondedag jul. Eftersom aftnar inte räknas som helgdagar tydliggör villkoret att skytteverksamhet inte heller får ske under helgdagsaftnarna. Klubben har endast föreslagit skjutuppehåll på midsommar-, jul- och nyårsafton. Under prövotiden var det även skjutuppehåll på påsk- och pingstafton. Inget har framkommit att denna begränsning varit ett bekymmer för Klubben. Närboende har framfört att flera begränsningar varit bra under prövotiden. Skjutuppehåll bör därför även råda på påsk- och pingstafton.

Övriga överväganden

Antal skott

Klubben har uttryckt en önskan om att antalet skott inte ska begränsas enligt villkor 6. Ändring av villkor 6 kan inte prövas inom ramen för beslut om slutliga villkor.

Villkoret beslutades av Mark- och miljödomstolen (MMD) den 16 oktober 2021 i dom M 1167-20. MMD skriver bl.a. i sina domskäl: *”I ansökan från 1988 beräknas ammunitionsåtgången per år vara totalt 64 000 skott varav 32 000 hagel och 7 000 klass 1 älgskytte. Oberoende av att skjutverksamheten vid skjutbanan rent faktiskt har varit större, har därför den lagliga tillståndsgivna verksamheten vid skjutbanan begränsningen 64 000 skott varav 32 000 hagel och 7 000 klass 1 älgskytte. Vid angivna förhållanden kan Falköpings jakt- och sportskytteklubbs yrkande om tillstånd till skjutning av ytterligare skott inte bifallas”.*

Om Klubben önskar öka antalet skott behöver det ske genom att ansöka om nytt tillstånd för hela verksamheten.

Bullerutredningen

Närboende har ifrågasatt tillförlitligheten i den bullerutredning som Klubben låtit genomföra. De har även framfört att skog mellan skjutbanan och bostäderna avverkats sedan bullerberäkningen gjordes.

För att kartlägga omgivningsbuller är det vanligt att beräkna bullernivåerna med hjälp av etablerade beräkningsmodeller för buller. Dessa modeller tar bland annat hänsyn till bullerkällan och avståndet till källan. Beräkningar är oftast mer tillförlitliga än enstaka bullermätningar. Miljöprövningsdelegationen anser att den bullerutredning som genomförts är sakkunnigt utförd och utgör ett tillräckligt underlag för detta beslut. Någon bullerdämpning för skog är inte inlagd i modellen så det resultat som beräkningarna visar är ett värstafallscenario. Någon ytterligare utredning eller övervägande med anledning av avverkning av skog behöver därför inte göras.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Västra Götalands län. I beslutet har Sabine Lagerberg ordförande, och Marika Lundmark miljöskakunnig, deltagit. Ärendet har beretts av Lena Niklasson, miljöhandläggare.

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Så här överklagar ni Miljöprövningsdelegationens beslut

Miljöprövningsdelegationens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar ni med vanlig post är adressen Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **senast den 2 augusti 2022.**

Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna (till exempel Naturvårdsverket, Länsstyrelsen eller kommunens miljönämnd), ska överklagandet dock ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska ni ange

- ert namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut ni överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets ärendebeteckning, samt
- hur ni anser att Miljöprövningsdelegationens beslut ska ändras och varför det ska ändras.

Sändlista

Externt

- Naturvårdverket, registrator@naturvardsverket.se
- Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se
- Miljösamverkan östra Skaraborg, info@miljoskaraborg.se
- Ingrid och Eugen Lund-Petersen, snowcreek@telia.com
- Daniel och Linda Faxe, daniel.arwidsson@gmail.com
- Bengt Larsson, swelarssons@gmail.com
- Aktförvararen i Falköpings kommun

Internt inom Miljöprövningsdelegationen och Länsstyrelsen

- Sabine Lagerberg
- Marika Lundmark
- Lena Niklasson
- Monica Lind
- Carolin Karlsson
- Lena Carlsson

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur Länsstyrelsen hanterar personuppgifter finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.